

απόψεις

Η Cosco και ο Όμιλος Μαρινόπουλου

Την Παρασκευή, 30 Ιουνίου, συζητήθηκαν στο Πρωτοδικείο Αθηνών αιτήσεις του Ομίλου Μαρινόπουλου για την υπαγωγή εταιρειών του στο άρθρο 99 του Πτωχευτικού Κώδικα. Κατά τις δημοσιογραφικές πληροφορίες, μεταξύ άλλων, οφείλονται από τον Όμιλο περίπου 100 εκ. ευρώ σε φορολογικές αρχές και ασφαλιστικούς οργανισμούς. Άνω των 4 εκ. ευρώ σε μισθοδοσία, που αφορά 13.000 εργαζόμενους. Γύρω στα 130 εκ. ευρώ για την αποπληρωμή δανείων με εμπράγματα εξασφάλιση και γύρω στα 211 εκ. ευρώ για την αποπληρωμή δανείων χωρίς εμπράγματα εξασφάλιση, ενώ υφίστανται και συμβάσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης ύψους περίπου 159 εκ. ευρώ. Παράλληλα, οι ληξιπρόθεσμες οφειλές σε προμηθευτές και λοιπούς πιστωτές ξεπερνούν τα 722 εκ. ευρώ και αφορούν 2.500 επιτηδεύματιες.

Το πρόβλημα που δημιουργεί ο Όμιλος Μαρινόπουλου είναι σοβαρό, αφού εκτός από τους χιλιάδες σε αυτόν εργαζόμενους, μια μεγάλη αλυσίδα προμηθευτών του βρίσκονται κρεμάμενοι σε μια κλωστή, ενώ η επισφάλεια των δανείων του δημιουργεί νέους πονοκεφάλους στις μόλις ανακεφαλαιοποιημένες τράπεζες.

Τα ερωτήματα εύλογα και πολλαπλά για το πώς έφτασε η κατάσταση μέχρι εδώ. Και κυρίως, για το αν για τη σημερινή κατάσταση φταίει μόνο ή αποκλειστικά η συνεχιζόμενη οικονομική ύφεση ή αν υπάρχουν και άλλες ευθύνες. Είναι ουσιώδες να ξεκινήσει η συζήτηση για την ύπαρξη ευθυνών, μια που η τυχόν απόδοση τους θα μπορούσε να λειτουργήσει αποτρεπτικά στο μέλλον. Το βέβαιο είναι ότι ανάπτυξη, χωρίς αποτελεσματικό μηχανισμό αναδιάταξης και αντιμετώπισης τέτοιων φαινομένων προτού αυτά κορυφωθούν σε κατ' ουσία δυσχερώς ανατρέψιμο επίπεδο, δεν φαίνεται να μοιάζει εφικτή.

Η συγκυρία έφερε στην επικαιρότητα τις ίδιες ακριβώς ημέρες και την περίπτωση της "Cosco" και την επένδυση αυτής στην Ελλάδα. Όπως είναι σε όλους μας γνωστό, οι επενδυτικοί όροι έχουν αποτυπωθεί στην οικεία σύμβαση παραχώρησης, που καταρτίστηκε μεταξύ του ελληνικού δημοσίου και της εταιρείας και η οποία σύμβαση έπρεπε να κυρωθεί με νόμο από την ελληνική Βουλή.

Η διαδικασία της συμβατικής δέσμευσης του ελληνικού δημοσίου και η στη συνέχεια κύρωση της δέσμευσης αυτής με νόμο, ψηφισμένο στην Βουλή συνιστά την πάγια τακτική του ελληνικού δημοσίου, όταν αποφασίζει να προχωρήσει με ιδιωτικοοικονομικά κριτήρια σε αναπτυξιακές -στρατηγικού σχεδιασμού- επιλογές.

Δεν θα υπεισέλθω σε ζητήματα ουσίας ή πολιτικών επιλογών που αφορούν στην υπόθεση της "Cosco". Ούτε την τεχνογνωσία έχω να τα εξετάσω, ούτε σκοπός της στήλης αυτής είναι η τυχόν εξέταση πολιτικών επιλογών. Η μόνη παρατήρηση που θα αρκεστώ να διατυπώσω αφορά στο ζήτημα που γεννήθηκε, όταν η κυβέρνηση φαίνεται να επιχειρήσει να μεταβάλλει στο κατατεθέν προς ψήφιση σχετικό κυρωτικό της σύμβασης νομοσχέδιο, κάποιους από τους ήδη συμφωνηθέντες όρους με την "Cosco" και μάλιστα χωρίς την προηγούμενη συναίνεση αυτής. Ενώ, τελικά, και λίγο πριν την αναχώρηση του πρωθυπουργού για την Κίνα, η κυβέρνηση τελικώς εγκατέλειψε τη σχετική προσπάθεια μονομερών μεταβολών των ήδη συμφωνηθέντων.

Πέραν του γεγονότος ότι η μονομερής μεταβολή συμβατικών όρων γενικά συνιστά αντισυμβατική συμπεριφορά, επιπρόσθετα στην περίπτωση που ο μονομερώς μεταβάλλων είναι το ίδιο το κράτος, το οποίο από τη μια συμβάλλεται ως ιδιώτης και από την άλλη ασκεί την κυριαρχική του εξουσία επιχειρώντας να νομοθετήσει μονομερώς αλλαγές στα από αυτό συμφωνηθέντα, δημιουργείται ακόμη μεγαλύτερο έλλειμμα αξιοπιστίας και εμπιστοσύνης.

Κάθε σύμβαση παραχώρησης θα μπορούσε να είχε γίνει καλύτερα ή χειρότερα από τον τρόπο που τελικά αυτή αποτυπώθηκε, αφού κάθε σύμβαση αποτυπώνει την ισορροπία δυνάμεων των συμβαλλόμενων μερών καθώς και τη διαπραγματευτική τους εμπειρία και τεχνογνωσία. Όμως, η δημοκρατική αρχή σε ένα κράτος δικαίου επιτάσσει κάθε προσπάθεια βελτίωσης των συμβατικών υποχρεώσεων που εκούσια με τη σύμβαση παραχώρησης ανέλαβε το ελληνικό δημόσιο, να επιχειρείται με συμβατικό τρόπο, χωρίς αιφνιδιαστική και μονομερή άσκηση από αυτό της κυριαρχικής του εξουσίας, (Imperium).

Η αιφνιδιαστική προσπάθεια και μάλιστα νομοθετικής μεταβολής συμφωνηθέντων όρων δεν ταιριάζει στη χώρα, ούτε σε εμάς τους πολίτες της. Και επίσης καταστρέφει τα όσα ψήγματα εμπιστοσύνης έχουν απομείνει στους ξένους επενδυτές, οι οποίοι αποτρέπονται να επενδύσουν.

Κατά συνέπεια, κινήσεις τέτοιου είδους, ενώ ταυτόχρονα «σκάνε» υποθέσεις σαν αυτή του Ομίλου Μαρινόπουλου δεν ευνοούν την εθνική προσπάθεια οικονομικής ανάκαμψης και πάντως δεν αποκαθιστούν την αναγκαία εμπιστοσύνη για την αναδιάταξη της χώρας. Αναδιάταξη, την οποία οι πολίτες της υποστηρίζουν με προσωπικές θυσίες κατά τα επτά χρόνια βαθείας ύφεσης.

Ασπασία Μάλλιου